

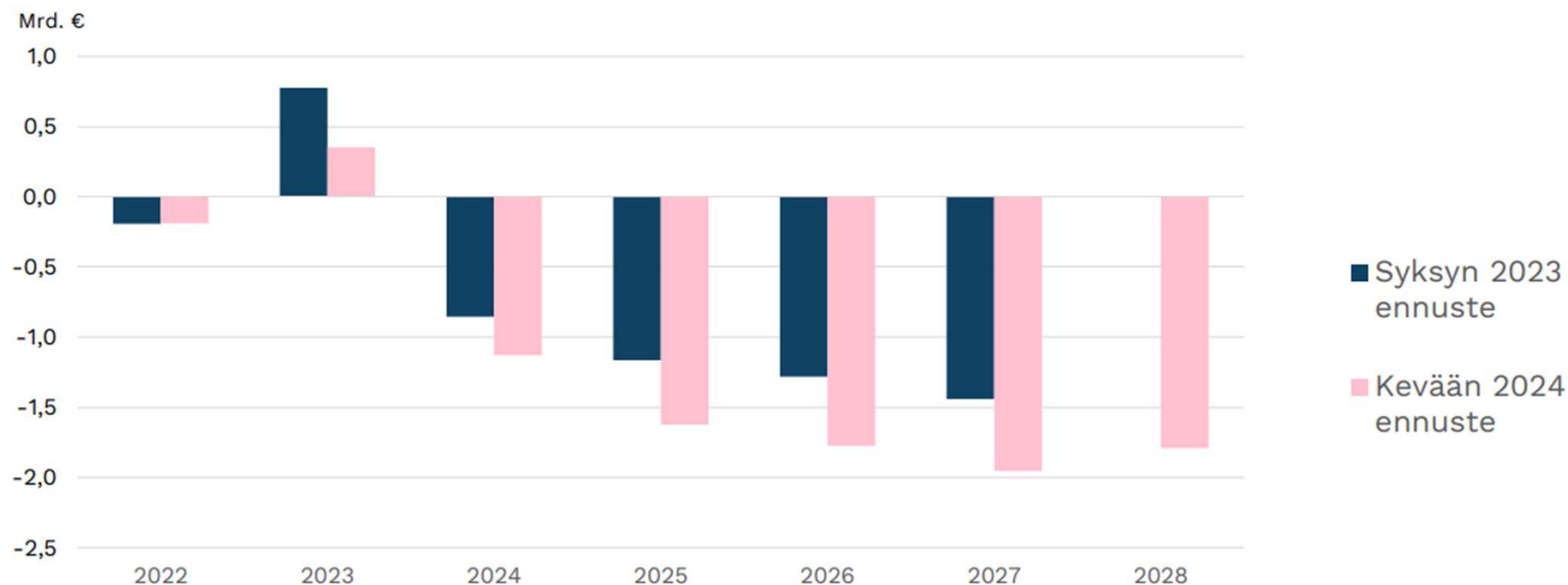
TUUSULA

TA2025 valmistelun tilanne

22.5.2024

Kuntatalouden ennuste heikentynyt

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulorahoitus – investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Lähde: Kuntatalousohjelma kevät 2024, VM

KUNTA
LIITTO | Kommun-
förbundet

TJUUSULA

Elämisen taidetta.

Kehysriihen päätösten vaikutukset kuntatalouteen - Kuntaliiton koonti

Vaikutus kuntatalouteen

KEHYSRIIHEN PÄÄTÖS	Positiivinen	Negatiivinen	LISÄHUOMIOT
Valtionosuuden yllättävä lisäleikkaus (400 milj. €) ja sen kompensointi		-400	Kehysriihen kompensoation jälkeen noin -125 milj. yllättävästä lisäleikkauksesta jäi kuntien vastuulle
- Suoralla valtionosuuslisäyksellä (tasasuuruisesti vos% noin +50 €/as?)	+277		"Pysyvä vähennys kuntien valtionosuuksiin kasvaa 224 -> 501 = 277 milj. €" (Lähde: VM 17.11.2023)
Ansiotulovähennyksen poisto		+/-0	Kun ansiotulovähennys poistetaan kunnallisverotuksesta ja vastaava vähennys siirretään valtionverotukseen, kuntien verotulot lisääntyvät ja valtion vastaavasti vähenevät. Verovelvollisen asema ei muutu.
- Lisää kunnallisverotuloja	+450		
- Kasvattaa kuntien työtulovähennystä ja siten vähentää kunnallisverotuloja		-100	
- Kuntien verotulojen lisäystä vastaava summa vähennetään verotulomenetysten korvauksista (vos)		-340	Koska pienituloiset eivät maksa valtionveroa, osa muutoksen kuntaverotukseen kohdistuvasta hyödystä valuu kuitenkin pois työtuloista kuntaverotuksessa tehtävien vähennysten lisääntymisen takia.
Norminpurku			
- Tehtävien ja velvoitteiden vähennys tai maksujen nosto	+100	-25	Valtionosuuden osuus vähennetään heti 2025. Kustannussäästö riippuu kuntien päätöksenteosta ja toiminnan muutoksista.
Kotoutumiskorvaukset		-63	Vaikuttaako suoraan samalla euromäärällä menoihin?
Ammatillisen rahoitusleikkaus	+57	-100	Lisääkö kuntien tarvetta tukea koulutuksen järjestäjiä yksikköhintarahoituksen ylittävällä rahoituksella?
Rahastotalouteen kohdistuvien säästöpäätösten kanavointi	+100?		Sairausvakuutusmaksut ovat vähennyskelpoisia. Kun niiden määrä vähenee työntekijöillä, kunnan verotukseen tehtävien vähennysten määrä pienenee?

PUUTTUU: Ratkaisu TE-uudistuksen kustannusneutraaliin toteutumiseen

+984 M€

-1 028 M€

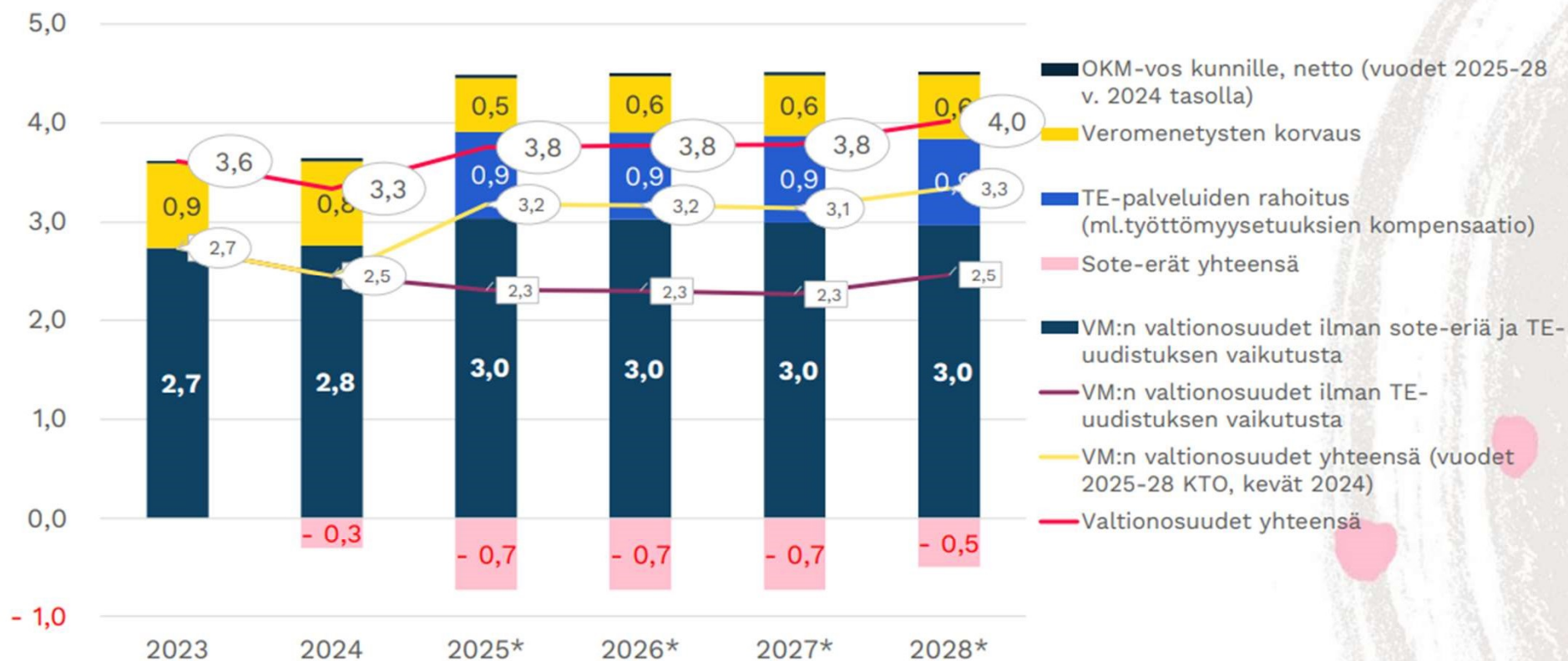
KUNTA
LIITTO Kommun-
förbundet

TUUSULA

Elämisen taidetta.

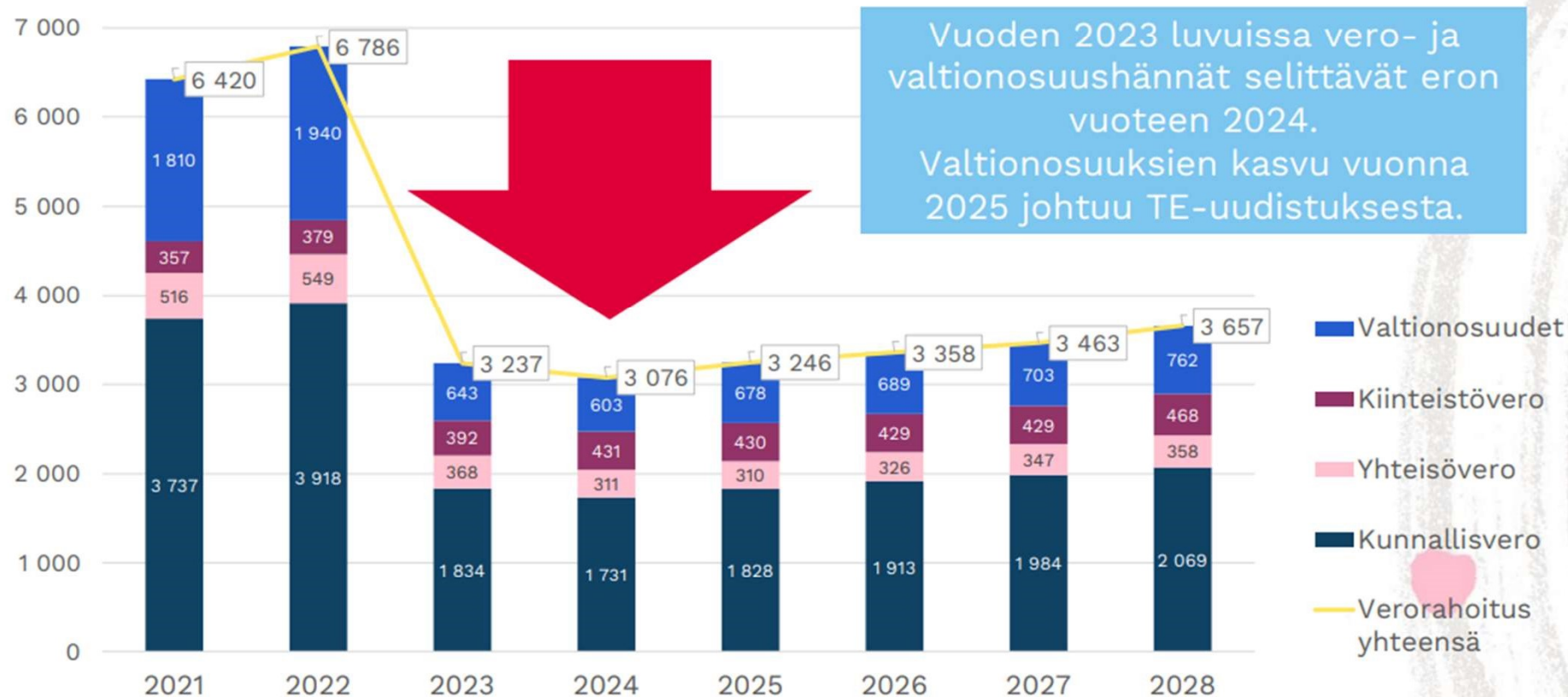
Valtionosuudet kunnille 2023-28, mrd.€

(ei sisällä kuntayhtymiä)

Kuntien verotulot ja valtionosuudet vuosina 2021-28 – luvut €/asukas

Lähteet: TP2021 ja TP2022. Veroennustekehikko KL 2/2024, valtionosuudet KL 2/2024. Tilastokeskuksen väestötiedot ja -ennuste.

Olli Riikonen

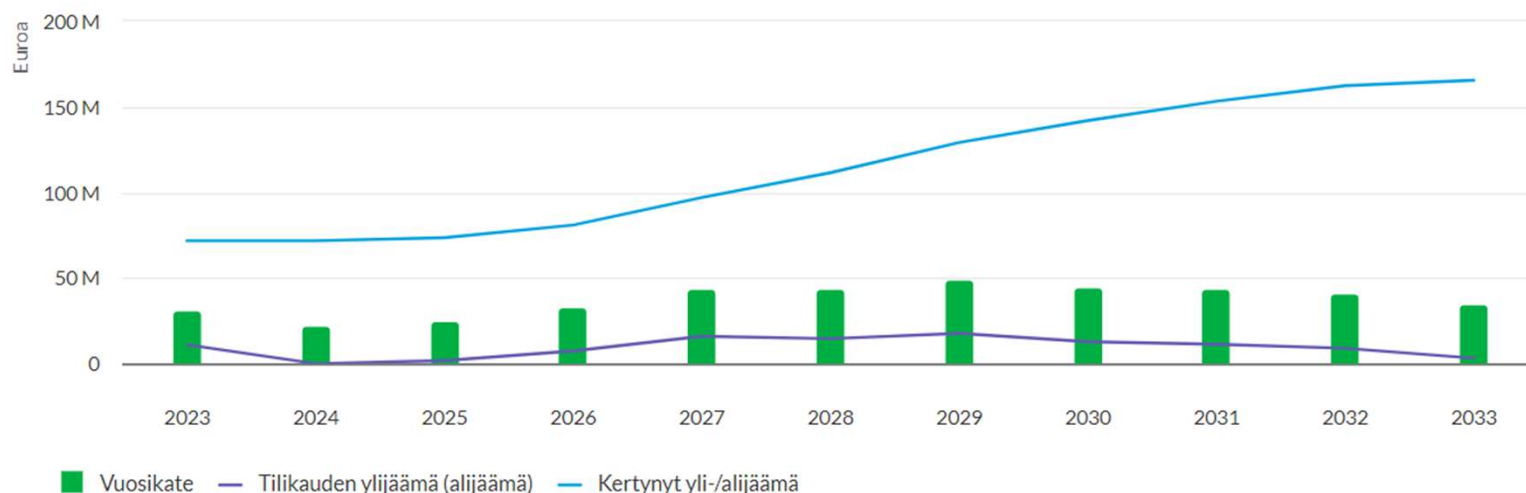
30.4.2024

KUNTA
LIITTO

Elämisen taidetta.

Talousarviovalmistelun lähtötilanne Tuusulassa, 2023 syksyllä päivitetty 10 vuoden laskelma

Vuosikate ja yli- / alijäämä

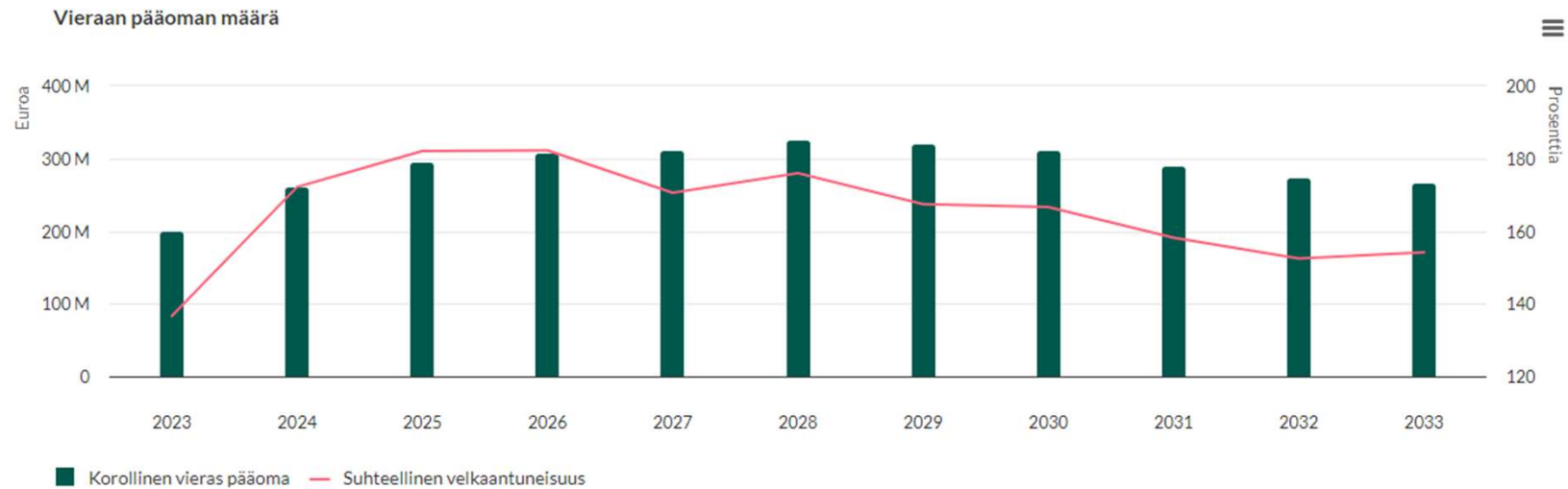

Kulujen kasvu arvioitua voimakkaampaa; mm. palkankorotukset, varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvun vaikutukset henkilöstökuluihin ja palveluseleihin, TE-uudistus

Piilota taulukko

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Vuosikate	31,1	22,2	25,2	32,7	43,9	44	49	45,3	43,6	41,1	35,1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	11,1	0	1,8	7,4	16	14,6	17,6	12,8	11,3	9	3,2
Kertynyt yli-/alijäämä	71,8	71,8	73,6	80,9	96,9	111,5	129,1	142	153,2	162,3	165,5

Talousarviovalmistelun lähtötilanne Tuusulassa, 2023 syksyllä päivitetty 10 vuoden laskelma

Pilota taulukko

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Korollinen vieras pääoma	200,1	262,4	295,7	309,2	311,3	326	320,6	311,5	290,1	273,7	266,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	136,6	172,1	182,1	182,2	170,6	175,9	167,5	166,6	158,2	152,5	154,2

Vuoden 2025 talousarviovalmistelun lähtökohdat

- Menojen kasvu pidetään maltillisena, vain lakisääteiset/pakolliset lisäykset. Uusia käyttömenoja lisääviä toimintoja arvioitava erityisellä tarkkuudella ja pakolliset muutostarpeet katetaan ensisijaisesti olemassa olevan budjettipohjan sisältä.
- Investointien tarkka priorisointi. Investointien määrää hillitään, priorisoidaan ja toteuttamista jaksotetaan pidemmälle ajalle velkamäärän hillitsemiseksi.
- Parannetaan tuottavuutta. Toiminnan ja talouden suunnittelussa edellytetään tuottavuuden tehokkaampaa parantamista.
- Toteutetaan hankinnat kustannustehokkaasti

Vuoden 2025 talousarviovalmistelun tilanne, toimintamenot

Henkilöstökulut

- Varaiskasvatuksen lapsimäärän kasvu heijastuu vuodelle 2025 kuluja lisäävästi
- Palkankorotusprosentiksi arvioitu 2,8 %
- Uudet henkilöstöesitykset

Muut merkittävät menolisäykset

- TE-uudistus, työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu ja työllisyysalueen toiminta, n. 4 M€
- Kotouttaminen (Kotoutumislain kokonaisuudistus)
- Palvelujen ostot kasvu ja ympäristön toimialueella
- Varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot
- Urheilukeskuksen ja valmistuvan uuden monitoimihallin tilojen käyttö koulujen toiminnassa

Merkittävät menovähennykset

- Koulujen väistötiloista luopuminen vähentää vuokratukustannuksia n. 1 M€

Vuoden 2025 talousarviovalmistelun tilanne, toimintatuotot

Maanmyynnit

- Tuloarvio n. 12,6 M€ (v.2024 12 M€), josta arvioitu myyntivoitto 10,2 M€

Muut merkittävät muutokset

- Maankäyttösopimuskorvauksien arvio pienenee 0,5 M€ kuluvasta vuodesta -> 3,5 M€
- Kotouttaminen (Kotoutumislain kokonaisuudistus)

TE-uudistus 1.1.2025

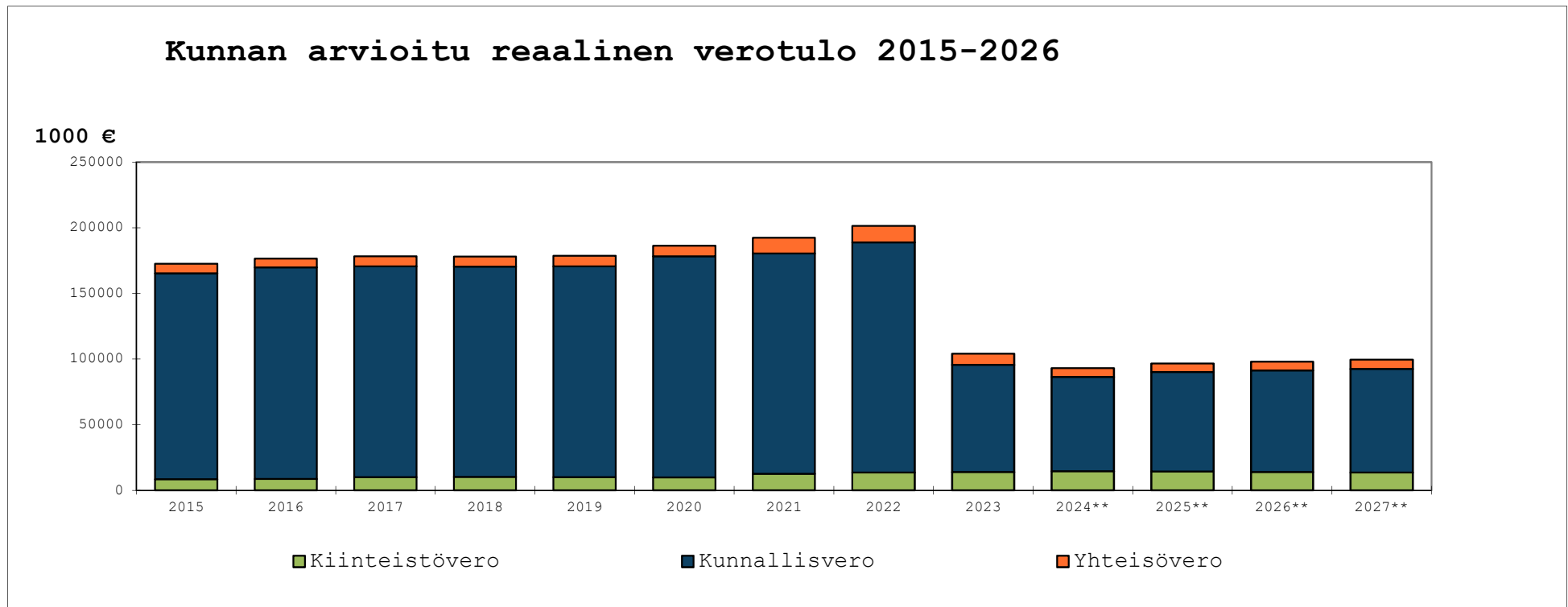
Työttömyysjaksoja lyhentävä kunta hyötyy taloudellisesti, kun kuntalainen työllistyy.

- Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistuksessa siirtyvä kokonaisuus voidaan jakaa kahteen osaan: **siirtyviin palveluihin sekä kasvaviin etuuskuluihin.**
- Siirtyvien TE-palveluiden osalta kustannuksia lisäävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoisesti järjestettävät, työllisyyttä ja elinvoimaa edistävät palvelut.
- **Kunnat osallistuvat jatkossa myös entistä enemmän työttömyysetuuksien rahoittamiseen.** Yksittäisen kunnan rahoitusosuus muuttuu sekä työttömyyden määrän että pituuden mukaan. Mitä pidempään yksittäisen henkilön työttömyys kestää, sitä isomman osan kunta joutuu etuuskuluista maksamaan. **Työttömyysetuuksien rahoitusvastuu on peruskunnilla, vaikka palveluita hoitaisi kuntien puolesta työllisyysalue** (vastuukunta tai kuntayhtymä). Uudella työttömyysturvavastuulla eli nk. **kannustinmallilla** kuntia ohjataan ja kannustetaan huolehtimaan työllisyydestä sekä järjestämään palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti.

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Tuusulan verotulot 2015-2026

Tuusulan verotuloennuste 5/2024

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	188 925	90 985	81 000	87 478	91 184	95 373
Muutos %	7,3	-51,8	-11,0	8,0	4,2	4,6
Yhteisövero	13 679	9 267	7 551	7 488	7 877	8 399
Muutos %	8,9	-32,3	-18,5	-0,8	5,2	6,6
Kiinteistövero	14 583	15 378	16 455	16 407	16 407	16 407
Muutos %	11,1	5,5	7,0	-0,3	0,0	0,0
VEROTULO KIRJATTAVA	217 187	115 630	105 006	111 373	115 467	120 179
Muutos %	7,6	-46,8	-9,2	6,1	3,7	4,1

Kunnallisvero;

Muokataan Tuusulan väestönkasvulla -> positiivinen vaikutus

Yhteisövero;

Vuodelle 2025 ei juurikaan kasvia arvion mukaan

Arvio perustuu pääosin kevään kuntatalousohjelman arvioon sekä alkuvuoden tilitystietoihin.

Ennusteeseen liittyy vielä paljon epävarmuutta.

Kiinteistövero;

Arviossa ei kasvia, arvioidaan sopiva kasvuprosentti

TUUSULA

Elämisen taidetta.

Investoinnit 2025 - 2029

Luonnos

INVESTOINNIT 2025-2029	TA 2024	2025	2026	2027	2028	2029
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta						
Investoinnit yhteensä ilman liikelaitosta, brutto	-79 442	-56 005	-41 300	-55 463	-56 225	-37 975
Rahoitusosuudet	0	700	1 070	0	0	
Tulot	12 000	12 600	17 454	27 916	26 255	29 100
Investoinnit, netto	-67 442	-42 705	-22 776	-27 547	-29 970	-8 875
7. Vesihuoltoliikelaitos						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-8 400	-7 600	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Asiakastietojärjestelmä						
Liittymismaksut (infotieto)	1 000	1 000	1 500	2 000	2 000	2 000
Vesihuollon ELY-keskuksen rahoitusosuus						
Investoinnit kunta ja Vesihuoltoliikelaitos yhteensä						
Investoinnit yhteensä, brutto	-87 842	-63 605	-52 300	-66 463	-67 225	-48 975